

Отже, постає проблема знаходження технологій навчання, що дозволяють об'єднувати і поєднувати вивчення теорії, отримання практичних навичок і придбання деякого досвіду, пов'язаного зі специфікою обраної професії, і які передбачають активну діяльність самих студентів. Компетентнісний підхід – лише один із чинників, що сприяють модернізації змісту освіти, він лише доповнює низку освітніх інновацій, не применшуючи значення класичних підходів.

Математична освіта була і залишається однією з основ студентоцентричної освіти фахівця будь-якого профілю, особливо технічного і економічного. Курс комп'ютерної математики становить базу фундаментальної підготовки студентів, особливо в наш час глобальної комп'ютеризації, у формуванні цілісного математичного підходу до аналізу об'єктів і процесів у всіх областях наукового знання фахівців. Студенти повинні отримати уявлення через комп'ютерну математику як особливий спосіб пізнання світу, про спільність її понять і уявлень; розвинути логічне та алгоритмічне мислення; оволодіти основними методами дослідження і вирішення математичних задач теоретичного і практичного характеру, необхідними для вивчення загальнонаукових і спеціальних дисциплін; виробити вміння самостійно розширювати математичні знання і проводити математичний аналіз прикладних задач. Через виховання у студентів високої математичної культури, достатньої для застосування математичного апарату в майбутній трудовій діяльності; вміння автоматизувати математичні обчислення (чисельні, символічні, графічні) за допомогою сучасних комп'ютерних математичних систем; вміння будувати математичні моделі різних технологічних процесів, будувати матриці планування і проводити експеримент відповідно до них будувати адекватні лінійні і нелінійні моделі, приймати рішення після побудови моделі, досягаємо гармонійну розвинуту особистість.

Одним із сучасних технічних діагностичних засобів, вироблений як технологія оцінки студентоцентричної освіти, на кафедрі КМІБ є метод проектів, який дозволить змінити емоційно-чуттєве відношення до комп'ютерної математики і активізувати діяльність студентів на здобуття математичної культури. Цей метод надає можливість зацікавити студентів дисциплінами математичного циклу; сформувати в процесі роботи над проектом основ системного мислення і системної діяльності; розвинути у студентів творчих здібностей, креативності; сформувати здібності до аналізу, конструювання та прогнозування; можливістю продемонструвати взаємозв'язок досліджуваних математичних об'єктів, понять, явищ з майбутньою професією.

Баніт Ю.С.,
аспірант кафедри педагогіки та психології

ПІДПРИЄМНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У ВИМІРАХ ЯКОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ

Сучасні тенденції розвитку українського суспільства, пов'язані з упровадженням ринкових механізмів і спрямовані на розвиток здатності до підприємництва, визначають нові вимоги до структури компетентності випускників у швидко змінюваному соціально-економічному середовищі. За таких умов необхідно, щоб освітня політика у країні забезпечувала реалізацію якісної освіти, відповідала актуальним і перспективним потребам особистості, суспільства, держави, сприяла досягненню стратегічних цілей – формування простору якісного життя для кожного.

У сучасних умовах входження України у глобалізований економічний простір збільшується потреба нашого суспільства у професійній підготовці конкурентоспроможних фахівців з економічною освітою, що здатні до аналізу, інтерпретації сигналів і стимулів підприємницького середовища, підготовлені до здійснення підприємницьких проектів на різних рівнях своєї зайнятості, мотиваційного, змістовного й методичного забезпечення формування власних підприємницьких якостей у процесі неперервної освіти.

На сучасному етапі розвитку соціально-економічного середовища у розвинених суспільствах підприємництво розглядається як необхідна умова економічного зростання, як дієвий засіб впливу на суспільні процеси, діяльність і поведінку людини. Підприємництво як особистісний і соціально-економічний феномен охоплює практично усі сфери суспільства, торкаючись його ідеології, культури, відносин, поглядів на шляхи подальшого розвитку соціальної системи. У нинішній час підприємець стає ключовою постаттю, що активно оволодіває новою діяльністю, є господарем за формою власності та новатором за методами діяльності. Становлення підприємництва, одного з головних видів економічної поведінки, як соціального явища, і підприємців як найактивнішої та ініціативної соціальної групи є важливим питанням соціально-економічного розвитку в нашій країні.

Попри багатовікову історію формування поглядів на феномен підприємництва, надалі відкритими залишаються питання побудови структурно-функціональної моделі фахової підготовки до здійснення підприємництва, концептуальне визначення місця і ролі даного явища в країнах, що лише стали на шлях ринкових перетворень.

У Директиві ЄС «Key Competences for Lifelong Learning. A European Reference Framework» підприємницька компетентність трактується як здатність особистості втілювати ідеї у сферу економічного життя, як інтегрована якість, що базується на креативності, творчості, інноваційності, здатності до ризику, а також спроможності планувати та організовувати підприємницьку діяльність.

Досліджуючи педагогічну модель формування здатності до підприємництва у студентів економічного ВНЗ у процесі фахової підготовки, ми припускаємо, що формування підприємницьких компетентностей студентів ВНЗ економічного профілю буде ефективним, якщо: зміст професійної підготовки майбутніх фахівців враховуватиме структурований особистісний і компонентний склад підприємницьких компетентностей і якостей; – навчально-виховний процес побудовано на обґрунтованих теоретико-методичних засадах формування підприємницьких компетентностей з використанням комплексу форм, методів, засобів і технологій інтерактивного (зокрема, експериментально-рольового) навчання, побудованих на моделюванні конкретних ситуацій підприємницької діяльності; створені відповідні педагогічні умови, які дозволяють адаптувати мотивацію студентів як майбутніх фахівців, урізноманітнити навчально-експериментальне середовище ВНЗ і забезпечити навчально-методичний супровід викладання дисциплін психолого-педагогічного циклу та підприємницького напрямку

Складові підприємницької компетентності є інтегрованими характеристиками некогнітивної сторони особистісних рис майбутнього фахівця. Некогнітивні характеристики виявляються через поведінку, мотиви та цінності майбутнього фахівця. Проявами підприємницьких здібностей дослідники визнають готовність до рефлексивної імпровізації як передумова творчої активності – базового елементу підприємливості, готовність керувати проектно-дослідницькою діяльністю; здатність брати участь у реалізації соціально значимої діяльності, розвитку соціальних ініціатив, соціальних проектів; готовність організувати колективну навчальну діяльність, засновану на застосуванні розвиваючих освітніх програм; мати уявлення про особливості організації творчої діяльності суб'єктів діяльності для розвитку спільнот; розвиток заповзятливої особистості як фактора саморегуляції та соціальної адаптивності; вміння будувати і розробляти моделі спільної творчої діяльності.

З урахуванням великої частки психологічного компонента в структурі підприємницької компетентності необхідно удосконалювати методи діагностики та моніторингу якості формування цієї ключової характеристики майбутнього економіста. До таких можемо віднести методики діагностики ціннісно-мотиваційних критеріїв, визначення творчої активності, тести п'ятифакторного аналізу тощо.

Література

1. Обучение предпринимчивости как ключевой компетенции – Юго-Восточноевропейский центр обучения предпринимчивости. – Загреб. – 88 с.

2. Пачковський Ю. Ф. Підприємство як предмет соціопсихологічного дослідження (діяльнісно-поведінковий аспект) / Ю. Ф. Пачковський // Автореф. дис. ... д.с.н. – К. : Ін-т соціології НАН України, 2004. – 36 с.

*Барабась Д. О., к.е.н.,
доцент кафедри менеджменту
Омельяненко Т. В., д.е.н.,
професор кафедри менеджменту*

СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИЙ ПІДХІД – МОТИВИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ АКТИВІЗАЦІЇ НАУКОВИХ ПОШУКІВ ДОСЛІДНИКІВ-ПОЧАТКІВЦІВ (досвід кафедри менеджменту)

У наборі компетентностей, що формуються в процесі підготовки кваліфікованих фахівців з менеджменту (адміністративно-координаційні, аналітико-діагностичні тощо) (див., наприклад, [1; 2]), значне місце посідають науково-дослідницькі.

Мотиви, що спонукають студентів, які виступають у якості дослідників-початківців, до активізації наукових пошуків, є доволі різноплановими. Узагальнення накопиченого на сьогодні ка-